

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Vrije Basisschool voor Buitengewoon
Onderwijs te DUFFEL**

Hoofdstructuur buitengewoon basisonderwijs

Instellingsnummer 25783

Instelling Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs

Directeur Tom DE HERDT

Adres Zandstraat 30 - 2570 DUFFEL

Telefoon 015-30.75.99

Fax 015-30.75.88

E-mail info@schoolterelst.be

Website www.schoolterelst.be

Bestuur van de instelling Ter Elst

Adres Zandstraat 30 - 2570 DUFFEL

Scholengemeenschap Samba

Adres Berlaarbaan 229 - 2860 SINT-KATELIJNE-WAVER

CLB Vrij CLB Het Kompas

Adres Vijfhoek 1 A - 2800 MECHELEN

Dagen van het opvolgingsbezoek 13-01-2017

Einddatum van het opvolgingsbezoek 13-01-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 13-01-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Anne VANWELDEN

Teamleden Ilse BOETS, Jan SPELTINCX

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 taal: Nederlands in type 3 - kleuteronderwijs, taal: Nederlands in type 3 - lager onderwijs.....	4
3.2 Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne	7
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG.....	8

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 07-01-2014 tot 09-01-2014 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 09-01-2017 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

type 3 - kleuteronderwijs

taal: Nederlands

type 3 - lager onderwijs

taal: Nederlands

- de erkenningsvoorwaarde '**bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne**'

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 taal: Nederlands in type 3 - kleuteronderwijs, taal: Nederlands in type 3 - lager onderwijs

Voldoet

Het schoolteam levert voldoende inspanningen om via het cyclisch proces van handelingsplanning passende ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands te selecteren, na te streven en zoveel mogelijk te bereiken bij een leerling of leerlingengroep. Vanuit een brede beeldvorming bepaalt het team in multidisciplinair overleg de beginsituatie en de prioritaire opvoedings- en ondersteuningsbehoeften. Voor de doelenselectie gebruikt het team doelenkaders die geënt zijn op de eindtermen en ontwikkelingsdoelen die aansluiten bij de mogelijkheden van de groep, de subgroep of de individuele leerling.

De individuele handelingsplannen bevatten hoofdzakelijk gekozen maatregelen voor externe ondersteuning. De relatie met de doelgerichte klasinterne aanpak en differentiatie is nog vaag. Om de samenhang van het onderwijsaanbod in de groep of subgroep te bewaken vormen verschillende materialen een leidraad. Volgens de mogelijkheden en moeilijkheden van de leerlingen voorzien de teamleden in de uitvoering van hun klaspraktijk hoofdzakelijk vanuit intuïtie en ervaring in passende differentiatie. De logopedisten ondersteunen verschillende differentiatievormen in nauw overleg met de klasleraren. Voor de evaluatie is er een aanzet om terug te koppelen naar de geselecteerde doelen wat deels ook in de rapportering herkenbaar is.

Visieontwikkeling Het schoolteam focuste zich bij het wegwerken van de tekorten eerst op het ontwikkelen van een schooleigen visie op handelingsplanning. Het doorlichtingsverslag vormde het uitgangspunt voor een interne evaluatie van de schoolwerking. Daarnaast maakte het schoolteam werk van een grondige verkenning van de visie en de uitgangspunten van de decretale ontwikkelingsdoelen en eindtermen.

Beginsituatiebepaling De school levert voldoende inspanningen om ruime informatie te verzamelen over de leerlingen. De schoolpsychologe verzorgt de intake, de contacten met externe diensten en het multifunctioneel centrum (MFC). De logopedisten nemen een aantal gestandaardiseerde testen af over de verschillende aspecten van de taalontwikkeling. De klasleraren observeren de leerlingen en verzamelen gegevens via eigen of methodegebonden toetsen. Het multidisciplinair team brengt de verzamelde informatie in overleg samen om de opvoedings- en ondersteuningsbehoeften van de leerlingen helder in kaart te brengen en de groepsindeling te bepalen. De beeldvorming wordt tussentijds bijgestuurd op basis van verschillende evaluatiegegevens.

Doelenselectiefase

Selectie ontwikkelingsdoelen Vanuit de verkenning van de eindtermen en ontwikkelingsdoelen werkte het schoolteam doelenkaders uit voor de verschillende leerstromen binnen de school. Voor de leerklassen vormen de eindtermen en de ontwikkelingsdoelen type 8 het referentiekader. De doegroepen vertrekken vanuit de ontwikkelingsdoelen type 8 met opstapjes uit de ontwikkelingsdoelen type 1 en 2. Voor de kleutergroep vormen de ontwikkelingsdoelen voor het kleuteronderwijs het uitgangspunt eventueel aangevuld met de ontwikkelingsdoelen type 2.

Leerlingenkenmerken Voor alle leerdomeinen selecteren de teamleden multidisciplinair op groepsniveau een focusdoel dat ze vertalen in een aantal werkdoelen.

Op maat Daarnaast selecteren de klasleraren individueel de doelen die hun aanbod in de groep/ subgroep sturen.

Harmonische ontwikkeling en optimale integratie De teamleden besteden ruime aandacht aan communicatieve vaardigheden binnen de doelselectie voor sociaal-emotionele ontwikkeling vanuit de specificiteit van de doelgroep type 3.

Evenwichtig aanbod Voor de doelselectie op het niveau van de individuele handelingsplanning staat het schoolteam nog aan het begin van een ontwikkelingstraject. Hier worden veeleer differentiërende acties opgenomen die hoofdzakelijk bestaan uit additionele ondersteuning buiten de groep.

Doelenkaders In de therapieplannen selecteren de logopedisten zowel therapeutische doelen als ontwikkelingsdoelen.

Multidisciplinair overleg

Vorbereidingsfase <i>Planning</i> <i>Multidisciplinair</i> <i>Groeperingsvorm</i> <i>Infrastructuur en uitrusting</i>	Om de voorwaarden voor een kwaliteitsvol cyclisch proces van handelingsplanning te realiseren implementeerde het schoolbeleid in samenspraak met het kernteam een aantal organisatorische maatregelen. De installatie van verschillende formele overlegmomenten bevordert sterk de multidisciplinaire samenwerking en reflectieve dialoog binnen het cyclisch proces van handelingsplanning. De herwerking van het schoolwerkplan biedt een houvast voor de realisatie van afspraken en verwachtingen voor de teamleden. Door het expliciteren van de visie, mogelijke werkvormen en remediërvormen neemt de doelgerichtheid en de samenhang van het pedagogisch-didactisch handelen toe. De klasinrichting en de klasbeelden vertonen een bewuste invulling en een geleidelijke opbouw. De visie op talenbeleid, uitgewerkt door het taalteam, beoogt de gelijkgerichte aandacht voor de taalvaardigheid/communicatie in de totale schoolwerking. De concretisering van de handelingsplanning in dag-, week- of maandplannen vertoont grote diversiteit en focust vaak hoofdzakelijk op acties. Concreet operationele doelen, klasinterne differentiatie en tussentijdse reflecties en evaluaties komen in deze voorbereidingsfase weinig expliciet aan bod.
Uitvoeringsfase <i>Planmatige aanpak</i> <i>Aanbod op maat</i> <i>Organisatie op maat</i> <i>Actief leren</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Methodiek en werkvormen</i> <i>Samenhang realiseren</i>	In de klassen scheppen de leraren een rustig leef- en werkklimaat met duidelijke en passende afspraken voor de leerlingen. Hoewel ze de klasinterne differentiatie weinig planmatig voorbereiden, houden leraren in hun handelen intuïtief en vanuit ervaring rekening met de onderlinge verschillen tussen leerlingen. De optimalisering van het individueel handelingsplan kan hiertoe verder bijdragen en de effectiviteit van de acties verhogen. Het gebruik van passende methodieken en werkvormen, activerend leren en aandacht voor sterke feedback komen wisselend aan bod. Coaching en opvolging van de handelingsplanning tot op de klasvloer of leerlingenniveau door het schoolbeleid heeft nog groeikansen. Het schoolteam zet sterk in op leesbevordering en leesplezier. Bibliotheekbezoek, kwartierlezen, acties rond de jeugdboekenweek, voorleesactiviteiten ... scheppen kansen om van leerlingen gemotiveerde lezers te maken.

Evaluatiefase	Door de toenemende aandacht voor formeel, multidisciplinair overleg wordt de evaluatiefase een gedeelde verantwoordelijkheid van alle kindbetrokkenen. De teamleden leggen de evaluatiegegevens samen en analyseren deze om tot een nieuwe beginsituatie te komen. Ze koppelen de gegevens, verzameld door de logopedisten via de testen uit het kindvolgsysteem en de evaluatie- en observatiegegevens van de klasleraren op groepsniveau, gedeeltelijk terug naar de geselecteerde doelen.
<i>Visie en afspraken</i>	
<i>Systeem of instrument</i>	
<i>Gelinkt aan doelen/diagnostisch</i>	
<i>Valide</i>	
<i>Betrouwbaar</i>	
<i>Evenwichtig en representatief</i>	De bijsturing van de focusdoelen krijgt nog geen systematische aandacht. In het individueel handelingsplan bestaat de evaluatie, door het ontbreken van een specifieke doelenselectie, uit het bijsturen van additionele hulp op actieniveau.
<i>Procesevaluatie</i>	
<i>Rapportering</i>	Het vernieuwde rapport koppelt informatie terug over de geselecteerde doelen. De verschillende domeinen krijgen aandacht. De specificiteit van informatie is veeleer leerkrachtafhankelijk. Feedback over eventuele logopedische ondersteuning krijgt een geïntegreerde plaats. Het schoolteam investeert sterk in de aanwezigheid van ouders op het oudercontact.

3.2 Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne

Het schoolbeleid investeerde in gerichte aandacht voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van het schooldomein en de gebouwen. De beleidsondersteuner vult een deel van zijn opdracht in als preventieadviseur. Hij vervulde daartoe de opleiding tot preventieadviseur niveau 3. Zowel de organisatie van het preventiebeleid als de aandacht voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne kregen een sterke impuls tot verbetering.

De organisatie van het welzijnsbeleid wordt geconcretiseerd in een globaal preventieplan en een jaaractieplan dat aan de verwachtingen voldoet en voldoende sturend is. Verdienstelijk is de planmatige aandacht voor het psychosociaal welzijn van de medewerkers in relatie tot de doelgroep.

De aandacht voor preventie wordt verzekerd door voldoende overleg met het kernteam en het voltallige personeel. De samenwerking met de externe dienst voor preventie is geoptimaliseerd door trimestriële rondgangen met verslag. Een aandachtspunt vormt de formele afhandeling van deze verslagen.

De school stelde zich in orde met ontbrekende keuringsverslagen, attesten en vergunningen van externen en neemt de opmerkingen op in het globaal preventieplan en het jaaractieplan.

Door reorganisatie van de speeltijden is het probleem van het tekort aan overdekte speelruimte verholpen. Voor de vervanging van het verouderde sanitair blok beschikt de school over een goedgekeurd dossier (AM-09-12-15) dat zich in de fase van de aanbesteding bevindt. De uitvoering is voorzien tijdens het schooljaar 2016-2017.

Twee leraren beschikken ondertussen over het attest van gebrevetteerde hulpverlener.

Algemeen zette de school op het vlak van het welzijnsbeleid een belangrijke stap voorwaarts. De teamleden zijn zich bewust van het belang van een veilige en hygiënische schoolomgeving wat zich weerspiegelt in de aangename en nette uitstraling van de lokalen en buitenterreinen én de aandacht voor preventieve maatregelen.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor type 3 - kleuteronderwijs, type 3 - lager onderwijs.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Anne VANWELDEN de inspecteur-verslaggever	Tom DE HERDT de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	